

جایگاه ایران در منطقه مناپ^۱

جایگاه ایران در منطقه مناپ در شاخص‌های اقتصادی منتخب - سال ۲۰۱۶

شاخص	وضعیت کشور پیشرو در منطقه	رتبه ایران	وضعیت ایران
جمعیت (میلیون نفر)	پاکستان 	سوم (از ۲۱ کشور)	۸۰,۴۶
تولید ناخالص داخلی اسمی (میلیارد دلار)	عربستان سعودی 	دوم (از ۲۲ کشور)	۴۰۴,۴
رشد اقتصادی (درصد)	ایران 	اول (از ۲۲ کشور)	۱۲,۵
تراز حساب جاری (درصدی از GDP)	افغانستان 	دوم (از ۲۲ کشور)	۴,۱

^۱ منظور از منطقه مناپ، منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان است.

شاخص	وضعیت کشور پیشرو در منطقه	رتبه ایران	وضعیت ایران
تراز کلی مالی (درصدی از GDP)	 کویت	 پنجم (از ۲۱ کشور)	-۲,۶
نرخ تورم (متوسط سالانه، درصد)	 لیبی	 چهارم (از ۲۲ کشور)	۹
کل بدهی خارجی ناخالص (درصدی از GDP)	 بحرین	 بیستم (از ۲۰ کشور)	۲,۲
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری (دلار)	 قطر	 نهم (از ۲۱ کشور)	۵,۰۲۶,۷
سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۲۰۱۱ بر حسب PPI (دلار)	 قطر	 هفتم (از ۲۱ کشور)	۱۷,۸۵۵
اعتبار اعطا شده به بخش خصوصی (درصد تغییر سالانه)	 ایران	 اول (از ۲۱ کشور)	۲۴,۷
درآمدهای عمومی دولت به جز کمک‌های مالی (درصدی از GDP)	 کویت	 شانزدهم (از ۲۲ کشور)	۱۷,۳
هزینه‌های عمومی دولت و خالص وام‌دهی (درصدی از GDP)	 لیبی	 نوزدهم (از ۲۲ کشور)	۱۷
تولید نفت خام (میلیون بشکه در روز)	 عربستان سعودی	 سوم (از ۱۱ کشور)	۳,۷
تولید گاز طبیعی (میلیون بشکه در روز)	 ایران	 اول (از ۱۱ کشور)	۲,۱

منبع داده‌ها: صندوق بین‌المللی پول

توصیه‌های صندوق بین‌المللی پول به کشورهای منطقه مناپ

کشورهای واردکننده نفت

علی‌رغم پیش‌بینی‌ها نسبت به افزایش رشد کشورهای واردکننده نفت، این کشورها نیازمند تسریع اصلاحات ساختاری برجسته به منظور افزایش فعالیت‌های بخش خصوصی و ایجاد اقتصادی پویا، رقابتی و فراگیر هستند. بهبود محیط کسب و کار، از جمله بهبود کیفیت زیرساخت‌ها نیز برای این کشورها حیاتی خواهد بود. اصلاحات در بخش آموزش و بازار کار، بهبود بهره‌وری و افزایش دسترسی مالی نیز در این راستا مثمر ثمر واقع خواهد شد.

کشورهای صادرکننده نفت

براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، اگرچه رشد بخش غیر نفتی تا حدودی بهبود یافته ولی کشورهای صادرکننده نفت می‌باید برای تحقق اهداف چشم انداز میان‌مدت برای تنوع بخشی به اقتصاد و توسعه بخش خصوصی تلاش نمایند. این کشورها باید همچنان به دنبال برنامه‌هایی برای کاهش کسری مالی جهت حفظ پایداری مالی و در صورت لزوم حمایت از نظام ارزی میخ‌کوب (peg) باشند. قیمت‌های پایین نفتی کسری -های مالی بزرگی را در بین کشورهای صادرکننده نفت رقم زده است. کسری مالی این کشورها از رقم ۱,۱ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۴ به ۱۰,۶ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۶ افزایش داشته است. با این حال انتظار می‌رود با وجود بهبود جزئی قیمت نفت و اقدامات قابل توجه در جهت کاهش کسری، در سال ۲۰۱۷ این رقم به ۵,۲ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش یابد.

با این حال پیشرفت در بین کشورها متفاوت است. برخی کشورها نیازمند شناسایی اقدامات دیگری برای تثبیت مالی به همراه حمایت از هزینه‌های اجتماعی و اعمال سیاست‌های مبتنی بر رشد خواهند بود. علاوه بر این، همه کشورها از بهبود بیشتر نهادهای مالی خود منتفع خواهند شد.

منبع:

IMF, Regional Economic Outlook; Middle East and Central Asia; 17 OCT

تهیه شده توسط فروغ کریمی امیرکیاسر - آبان ماه ۱۳۹۶